

Oglasi, pripolana iel. tiakju i računau se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Norca za predbroju, oglas na talje se nepotrebno ili polozikom post. štampice u Beču sa administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Iko list na vrijeme ne primi, aka to javi odgovarajući u otvorenom pismu, za koji se se plaća poštarina, ako se iz- vina napiše i Reklamacijae.

Čekovnog računa br. 47.849.

Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Glavni urednik Janko J. Makulja.

Izdaje i tiska Lagaja i dr. u Puli ulica Stala 1.

Glavni suradnik prof. M. Handić u Tretu

Europejski rat.

Na sjevernom ratištu.

Uspjesi naše vojske.

Beč, 10. februara (DU). Službeno se javlja danas: Obći položaj u Poljskoj i zapadnoj Galiciji je nepromijenjen. Borbe na Karpovima traju. Bukovina do Suczawe očišćena je od neprijatelja, koji mjestimice uzimče bježeći. Neopisivim veseljem pučanstvo pozdravlja naše napredujuće čete.

Beč, 11. februara (DU). Službeno se javlja danas o podne: U ruskoj Poljskoj i u zapadnoj Galiciji nije bilo promjene izim topovske borbe.

Na karpatskoj fronti u odsjeku zapadno od uskočkog klanca ruske su navale i pojedini ruski djelomični nasrtaji bili suzbijeni uz jaki gubitak neprijatelja.

U šumovitom gorju i u Bukovini imadu se zabilježili ponovna napredovanja. Više stotina zarobljenika i više mašinskih pušaka je zarobljeno.

Beč, 12. februara (DU). Službeno se javlja danas o podne: Položaj u ruskoj Poljskoj i u zapadnoj Galiciji je nepromijenjen.

Borbe u karpatskoj fronti svagdje traju. U navali saveznika unatoč ogorenog neprijateljskog otpora i pridolaska ruskih pojačanja, koja se okupljaju sa svih strana, dobiva se korak po korak prostora.

Operacije u Bukovini povoljno se razvijaju. U dnevnim borbama naše čete, koje napreduju kroz doline i brda, osvajaju sve više domaćeg tla. Dosegnuta je linija Sereta.

Beč, 13. februara (DU). Službeno se javlja danas: U ruskoj Poljskoj i u zapadnoj Galiciji nije se ništa dogodilo.

Situacija na karpatskoj fronti u zapadnom i srednjem odsjeku u obće je nepromijenjena.

Blizu Dukla klanca postaju ruski protunapadaji sve riedjima. U istočnom odsjeku naši napreduju.

Istodobno s uspješnim prodiranjem u Bukovini naše su čete, odbivši neprijatelja kod Körösmézős, prešli Jablonci klanac i napreduju s obadjuju strana ceste.

Dok su u Bukovini napredujuće kolone su mnoge okrajne doprle na liniju rijeke Seret, izvježivale su si u gornjem području Pruta kod Nadworne uznapredovale naše čete izlaz iz pogorskih dolina, te su doprle do Wiznitza, Kutyna, Kosowa, Deletina i Pasieczna, gdje sad Rusi stoje na raznim točkama.

Sa zarobljenicima učinjenim zadnjih dana dosega je njihov broj na 29 000 ljudi.

Beč, 14. februara (DU). Službeno se javlja: U ruskoj je poljskoj i zapadnoj Galiciji položaj nepromijenjen. Jedan je dio naše bojne fronte u Dukla-klanac, protiv koga su dole bile žestoke ruske navale, prešao u ofenzivu, te prebacio neprijatelja, i to sibirski čete s dviju visina,

te jurisao jedno mjesto kod Vizkőza. Jednako je bila uspješna navala saveznika u srednjim šumskim Karpovima. I ovdje smo neprijatelju oteli jednu visinu, za koju se živo borilo. U jučerašnjim je bojama zarobljeno 970 Rusa.

U južnoj je Galiciji i Bukovini bilo također pobjedonosnih hnjeva. Jugo zapadno od Nadworne bacili smo natrag neprijatelja, koji je bio ondje za obranu grada. Visine smo na sjeveru od Delatyna osvojili i pri tom zarobili mnogo Rusa.

Beč, 15. februara (DU). Službeno se javlja danas o podne: U ruskoj Poljskoj i zapadnoj Galiciji nije se ništa dogodilo. Bojevi u Karpovima su još u potpunom toku. U južnoistočnoj Galiciji jučer je zauzeta Nadworna. Neprijatelj je potisnut prema Stanislawovu.

Na južnom ratištu samo pogranični bojevi, inače mir.

Beč, 16. februara (DU). Službeno se javlja: Obći položaj u ruskoj Poljskoj i zapadnoj Galiciji je nepromijenjen. Bilo je samo artiljerijskih bojeva.

Na fronti u Karpovima traje žestoka bitka. Nekoliko dnevnih i noćnih navala ruskih proti savezničkim pozicijama bilo je odbijeno s velikim gubicima po neprijatelja, koji je izgubio također 400 zarobljenika.

Operacije u Bukovini razvijaju se povoljno. Prošli smo crtu Seret i Rusi su u neprestanim bojama suzbijeni prema Prutu. Južno od Kolomeje, gdje su se razvijali bojevi veće važnosti, zarobili smo 600 ljudi.

Njemačko-ruski rat.

Njemački izvještaji.

Berlin, 10. februara (DU). Ag. Wolff donosi iz velikog glavnog stana danas:

Pojedini sukobi na istočno-pruskoj granici razvile se tu i tamo u bojne akcije većeg stila. Te borbe se svagdje razvijaju normalno.

U Poljskoj nije došlo a lijeve ni desne strane Visle do nikakvih promjena.

Berlin, 11. februara (DU). Veliki glavni stan danas:

Borbe na istočno-pruskoj granici su i jučer sve s dobrim uspjehom za nas nastavljene, prem je dubok snieg smetao kretanjima naših četa. Posljedice sukoba s neprijateljem ne dadu se još jasno prepređati.

Na poljskom ratištu s desne strane Visle dospjeli smo jednom navalom sjevero-zapadno od Sierpe kroz neprijateljske linije. Svagdje, gdje smo našli na neprijatelja, potisnuli smo ga i zarobili više stotina momaka.

Lievo od Visle nije došlo do nikakvih osobitih događaja.

Berlin, 12. februara (DU). Ag. Wolff donosi iz velikog glavnog stana:

Car je stigao na bojište na istočnoj pruskoj granici. Operacije prisilile su Russe, da brzo napuste svoje pozicije istočno od Mazurskih jezera. Na nekim mjestima borbe još traju. Do sada je bilo zarobljeno 26.000 Rusa i zaplijenjeno 20 topova i 30 strojnih pušaka. Mnostvo zaplijenjenog materijala ne da se još približno prebrojiti.

U Poljskoj zapadno od Visle njemačke su čete nastavile jučer javljenu ofenzivu. Grad Siepers bio je zauzet i opet zarobljeno nekoliko stotina ljudi.

Na poljskom ratištu lievo od Visle nikakove promjene.

Berlin 13. februara (DU). Veliki glavni stan danas:

Operacije na istočno pruskoj granici svuda sretno napreduju. Gdje se je neprijatelj kušao oduprieti, tamo je odpor brzo bio skršen.

U Poljskoj desno od Visle naše su čete prešle navaljujući dolju Skrwu i poluze u smjeru prema Razonaku.

Sa poljačkog bojišta s lijeve obale Visle nema što osobita da se javlja.

Berlin, 14. februara (DU). Veliki glavni stan:

Na istočno-pruskoj granici i onkraj nje naše se operacije razvijaju onako, kako smo to očekivali. U Poljskoj desno od Visle naše čete napreduju pravcem na Racionz. U Poljskoj lievo od Visle nema promjene.

Berlin, 15. februara (DU). Veliki glavni stan danas:

Sjeverno Tilsita neprijatelj je iz Piktupena protjeran u pravcu Tauroggena. Istočno od jezera traju bitke. Naše čete posvuda napreduju i sliede neprijatelja.

Preko Lomze napredujuće sile potisnuše njemački odieli u okolicu Kolna.

Na području Visle dobismo opet zemljišta. Racionz obsjednut. U predbežnim bitkama zarobismo veći broj ljudi i 6 topova.

S lijeve strane Visle položaj nepromijenjen.

Berlin, 16. februara (DU). Veliki glavni stan danas:

Borba u progonu su istočno-prusku granicu i preko iste razvija se i dalje vrlo povoljno. U Poljskoj sjeverno Visle zauzismo iza kratkog boja Bielski i Plock. Uhitismo oko 1000 zarobljenika.

U Poljskoj južno od Visle nije bilo nikakve važne akcije.

Njemačko-francuski rat.

Berlin, 10. februara (DU). Veliki glavni stan: Osim manjih uspjeha, što ih naše čete izvježivale su Argonama, na zapadnom obronku Vogeza kod Ban de Septa i u Hirzbachkoj sumi nema se šta javiti.

Berlin, 11. februara (DU). Veliki glavni stan danas: Jednom navalom u Argonama dobili smo na terenu: neprijatelja je oteto 6 časnika, 307 momaka, 2 puške na stroja i 8 manjih topova.

I u srednjim i južnim Vogeziima izvježivali smo manje mjestne uspjeha.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju a sprodjivani se tičkaju, a ocfrankirani se primaju.

Pretplatu sa poštarinom smj: 10 K u obće, 5 K za seljake i negodino ili K 2-—, odnosno K 2-30 a pol godiše.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utražuje se u Pub.

Pojedini broj stoji 10 h, ostali 20 h, koji u Puli toli izvan lista.

Uredništvo i sprava nalazi se u Tiskari Lagaja i dr. Via Stala br. 1. kamo naka se usalovljuju svapismama i predplata

Berlin, 12. februara (DU). Veliki glavni stan: Nakon duže stanke, pojavise se jučer opet na obali neprijateljske ladje. Neprijateljski avijatičari bacili su na Ostende bombe, koje nisu napravile vojničke štete. Na ostaloj fronti vodile su se topničke borbe. Osobito je neprijatelj izbacio mnogo municije na naše pozicije u Champagni. Spomen vrijednog uspjeha nije time nigdje postigao. Kod Souaina pokušana je i neprijateljska navala, koja je bila suzbijena, i pri kojoj je ostalo u našim rukama 120 zarobljenika. Jučer javljeni broj zarobljenika u Argonama povećao se je za jednog časnika i 110 ljudi. Sjevero-zapadno od Verduna zauzeli smo više neprijateljskih šanaca. Naprotiv francuska protunavala, poduzeta uz nošenje ženevske zastave, bila je suzbijena uz znatne gubitke po neprijatelja. Njemački su avijatičari bacili oko sto bombe na tvrđavu Verdun. Na Sudelkopfu na Vogeziima Francuzima je uspjelo da zaposjednu jedan mali prednji šanac pred našom pozicijom.

Berlin, 13. februara (DU). Veliki glavni stan: Na obali bacili su i jučer neprijateljski avijatičari bombe, koje su medju gradjanskim pučanstvom i na njihovom posjedu prouzročile dosta osjetljivu štetu, dočim smo mi usali vojnički neznatnih gubitaka.

Pred našom frontom nadjeao je 200 mrtvih neprijateljskih vojnika, dočim su naši gubici u svim bojovima iznosili na mrtvima i ranjenima 90 momaka.

Sjeverno od Massingessa, sjevero-zapadno od St. Menchoulda zauzeli smo nastavljen: naše navale od 3. veljače, daljih 1200 motara francuskoga položaja.

Na Sudelkopfu u Vogeziima pokušao je neprijatelj, da ponovno na nas navali, ali je svagdje bez napora odbijen.

Berlin, 14. februara (DU). Veliki glavni stan: Sjevero-istočno od Pont-a-Mousona oteli smo Francuzima selo Noroy i zapadno od tog mjesta ležeći vis 365. Dva časnika i 151 momak zarobljeni su. U Vogeziima juritkem smo zauzeli mjesta Hiisen i Obersengen. Pri tom je dopala u naše ruke 135 zarobljenika.

Berlin, 15. februara (DU). Veliki glavni stan danas: Južno Yperna, kod St. Etoa oduzemo neprijatelju nekih 900 metara pozicija. Protunapadaj bio je bezuspješan. Isto se tako izjelovio francuzi napadaj jugozapadno od Labassee, gdje zarobismo nekoliko tuceta protivnika. Predbance, koje smo 12. or. mj. kod Sudelkopfa izgubili, zauzeli smo ponovno.

Iz Sengerne, dolina Lauch, neprijatelj bacismo, nako je Remspach neprijatelj dobrovoljno izprazio.

Berlin 16. februara (DU). Veliki glavni stan: Neprijateljske navale proti šancima od nas zauzetim kod St. Eloi, bile su suzbijene. Inače ništa važnoga da se javi.

Slijece iz rata.

Kod naših aviatora (zrakoplovaca).

Nekoliko velikih zelenih zatora, skoro takovi, takovi se vidjevaju u snu kod velikih cirkusa, za njima pako veliki prostor, pup raznovrsnih tovarnik kola, a još dalje u pozadini široko polje, ravno i dugo nekoliko kilometara. To je labor dviju naših aviatoričkih odjeljenja u blizini nekoga većeg galitskog mjesta. Okolo ovih zatora i kola obilaze častnici, većinom kršni ljudi, visoki, koji se odlikuju nekim posebnim ponosom, koji se kod njih mnogo bolje iskaže nego kod ostalih. Među njima imade vrlo slavni ljudi, koji su sa svojom neumrljivim životima ponikli svoje široke svijeta. U tim odjeljenjima nema gotovo časnika ni podčasnika, koji ne bi bio odlikovan s jednim ili više redova za zasluge stečene u ovom ratu. Pa napokon neborbiva je istina, da se doista hoće biti junakom za onoga, koji se posvećuje aviatoričkoj službi. To je danas jedna od najtežih ratnih službi. Svaki onaj, koji stupa u taj slavni odio, mora da je junak od pete do glave, da je hrabar i srčan, pun hladnokrvnosti i bistroumnosti. Svi oni ne poznaju ovaj svijet. Oni žive samo za svoj aparat. Na njima se opaža silna zamišljenost i ne prodje ura u danu, a da pojedini od njih ne dodje do svog aeroplana i da ga dobro ne pogleda. Ta to izgleda kao kad se brzina mašine nadvine nad svoje čedo, da ga pogledom miline i ljubkosti upita da li šta treba. A taj maštiviji aparat treba i te kolike njege, jer smanjka li mu samo neka, odkazuje svojoj poslušnost, a onda je katastrofa neizbježiva.

Aviatoru u prvom redu smeta zlo vrijeme, jer to mu djelom onemogućuje, da aeroplan uzleti kako bi morao. Aparati stoje u hangaru jedan kraj drugoga — teta i ne miču se. Čovjeku, koji ih gleda čini se nemogućim, da bi mogao ovaj stroj uzletiti više lica metara visoko u zrak i da odavle može proučiti koliko zla. Kad se ogledava strojeva, opazivši, da pojedini od njih imade na krilima svu silu rupa, koje su ličilo zalijepljene, a površna je napisano ime kojeg kraja i datum. To su „rane“, koje je dobio aparat kada ga je napao neprijatelj, ali mu nisu toliko škodile, da se ne bi mogao vratiti. Sva sila aparata imade bezbroj takovih bičkih krpica, pa ipak svaki pojedini doher sledi svojoj svrzi i nada se daljnijem letu napuštajući. Aparati, kojima se služi naša vojska su proizvod naše njemačke tvornice i govori se da su jako dobri. Dakele da su u izvanredno i tako male pogreške, ali ih nije moguće popraviti. Za nekakvo godišnje bit će ridošne i ove manjkavosti i biti će izgrađeni takovi aparati, koji će letjeti bez bruka, a budu tako konstruirani, da će ih se teško opaziti.

Svaki aparat imade neki znak po kojemu ga je moći prepoznati u visini. Ruski imade modro-bijeli kolobar, francuski narodan trobojnicu, naši crno-bijeli zastavu, njemački crveni križ na bijelom polju. Crveni je križ postavijen na donjoj strani aparata, da ga mogu opaziti njemačke čete i da se pajuca na njega. Jednaki se znak nalazi i na gornjoj strani aparata. Zasto? Odgovor na to da je do godjaj, koji se dogodio u početku rata. Negdje visoko u zraku srušen se naš aeroplan u neizvjesnoj Njemački je opalio bio visoko, pa tako — teta zaka, koji je bio samo na donjoj strani našeg aparata, počeo je u njega pucati. Nijemac nije dobro ciljao, a posle se spazni zabluda, podmirivši se i u zraku jedan drugoga fotografirali. Od toga časa imade svi njemački i naši aeroplani crveni na gornjoj i donjoj strani. Kakvo je oružje u boju sa obratima aeroplana? Mliki i neki talci od mjeha, jedva veliki kao kuga. To su račne bombe.

I tih aviatoru uzme toliko sa sobom, koliko ih može nositi aparat. To bič nije opasno oružje i služi u prvom redu zatu, da se poplasi neprijatelja. No ako je spretno bačeno može poubijati dosta ljudi. Osim ovog oružja imade aviatorički drugi vrst bombe, koje su kad i kama opasnije a od kojih može poubiti sa sobom samo dvie. S ovim je bombama teško ciljati iz zraka, ali još je opasnije s njima se spustiti na zemlju. Zato ih aviatorički redovito odbaci prije, nego se spusti na zemlju. Pade li takva bomba u neprijateljski obkol ili tvrđavu, počinja prava strahota. Pade li u skupinu ljudi to ih najmanje desetoricu na mjestu pouzbija. Najoh ovake bombe je tako silan, da komadići željeza od kojih je bomba utinjena, razpruju se u stotine malih komadića, koji nesmiljeno kosu u neprijateljskim redovima.

Obstoji još jedno drugo oružje, za koje se misli, da je nedužno, a može natičiti ogromne štete, to su naime strielice, kojih aviatorički nosi sa sobom svu silu. Opazi li aviatorički četu, koja ide u obkopa, stane u bezbroju bacati ove strielice. Uslijed svoje težine te strielice siljkom padaju prama zemlji i padom zadobivaju takovu snagu, da mogu čovjeka kojeg shvate probosti od glave do pete, a što je naj zanimljivije kod čovjeka, kojeg shvate nije opasiti nego dvie rane.

No najvažniji od ovog tog oružja je fotografski aparat, kojim aviatorički fotografira neprijateljske pozicije. Takav aparat je jedan od najsvršenijih, koji postoji u fotografskoj umjetnosti. Načinjen je u formi velike pistole, tako, da je s njime u zraku lagano moći operirati. Digne li se aviatorički nad neprijateljsku tvrđavu, okrene svoju „pistolu“ dolje i za čas imade željkovane snimke. Kad je sve obavio vrati se u labor i za dvadeset časaka imade već zapovjednik na svom stolu slihu neprijateljskih pozicija. Aviatorički se vraća u svoj hangar, pogleda aparat. Očisti ga i eventualno popravi, a onda čeka nove zapovjedi da ode i do nove linije.

Božićevanje u podmornici.

„Danziger Neuesste Nachrichten“ donose pismo mornara, koji je sam Badnjak sprveo u podmornici. U tom se pismu nalazi ovaj opis: Na samu Badnjak večer svela nas je dužnost na posmo. Njigomo iz Luke, da strajamo na obalu. U četvrtak nije se ništa vidjelo. Na Badnjak spustismo se na deo morskog, u dubljini od ... metara. I tad je počela naša božićeva svetkovina. Prvi Božić imali smo predlaiviti tekur u luci. Naš je zapovjednik driao govor, a naš glesba — dvije guste i jedna mandolina — započeo pjesmu „Stille Nacht, heilige Nacht“, koju smo svi zapjevali. Iza toga „samo ješli i nešto malo pučeta popili, ali u letinu posvema malo, jer drugi dan je valjalo i opet biti na straži. To svetkovanje Božića na dnu mora seču nikada zaboravit. Jednostavno pa ipak tako veličanstveno. Sad mi je dvostruko drago, da smo baš mi morali izći. Pri dan Božića izročismo, te se stanemo ogledavati za neprijateljem. Ali što je to? Eto tamo spriječili su protutorpiljarku, koja su zahvatale s najredom brzoćom naprijed krljale, te ih nijesmo mogli slijediti. Na jednom se pojavio na obrubu gusti oblaci od dima. Kad smo se nešto malo približili, dohako pod vodom, a same periscope je virio nad morom, „izlismo engleske kruljice... protutorpiljarku i ... podmornicu. S mjetala zarvi zapovije: „Svi torpedi spremni!“ Nada se opasiti kako smo svi bili napeti i uzrujani. Drije su varale osvjetlaver, jer se neprijatelj neprestano ame i tamo gibao, svedjer mijenjajuć svoj smjer. Kad smo se približili na ... metara, kad se začuo zapovijed: „Puzi i slijedi!“ — Ali što je to? „Zapuzi je to!“ Bomi i brodovi se najednom otrasa te se nagm u mlakosti bijug.

da ih je za čas nestalo za obzorjem, a mi ih pod vodom dahako nijesmo mogli tako brzo slijediti. Nekoliko dana iz toga smo u K. stavili svoj Božić....

Čovjekoljubljuvost u bojstvu.

Grozan rat, koji ne poznaje nikakove samilosti i pardona, unatoč svim svojim grozotama još uvijek nije posvema ogustio plemenitih čovjekanah osjećaja. Neprestano se čita po raznim listovima o plemenitim djelima ovoga ili onoga protivnika. Neki francuski vojnik iz La Mansa u pismu na svoje roditelje opisuje slijedeći događaj: „Bilo je to u pokrajini Somme u nekom selu, gdje se sa Niemci zaštitili u dobro izgrađenim jarcima i koje smo mi morali napasti. Prvi dan izveli smo nekoliko napadaja, koji su imali taj uspjeh, da smo se neprijatelju približili na sto koraka. Neustra je htjela da je više naših ranjenika ostalo ležati kraj njemačkih zaštitila od bodiljavih žica i tako im nije mogao poći u pomoć jer su Niemci otvorili strašnu vatru. Noć je protekla mirno, a kad se slijedećeg dana doznalo za taj položaj ranjenika krenula su dva saniteta s nosiljkom, jedan od njih bio je bogoslovac, od njemačkih zaštitnih jarka. Tu se sada odigrao slijedeći događaj: Oba saniteta dignuli su se nosiljkom iz strieljačkog jarka, a da o tome nisu nikoga obavijestili. Seminarista mahao je zastavom crvenog križa. Ili su izravno spram neprijateljskih položaja. Odmah je s obiju strana prestala pucnjava, a iz njemačkih jarka izšli su častnici, koji su pošli u susret našim junacima. „Sta namjera vate?“ upitao je častnik bogoslovca. „Ondie naše ranjenike, koji se jučer na večer nisu povratili!“ — „Bravo, bravo! Da ste sa i jučer odlučili na taj korak mi bi prestali s pucnjavom.“ — Na to je jedan od časnika pružio bogoslovca ruku i rekao: „Vi ste junak. Dajemo vam pol sata vremena da izvršite svoju dužnost.“ To sve bilo je izgovoreno u čistoj francusini. Medjutim su se iz streljačkih jarka pojavili i njemački vojnici, koji su pljeskali i mahali sa svojim kapama. Našim sanitetima uspelo je tako da spase od čiste smrti do šestoricu naših drugova, koji su od gladi, studeni i krvarenja bili posvema obnemogli. Nakon šta je minulo pol sata započelo je na tom mjestu novo puškanje i gromljava topova.“

Hrana naroda u ratno doba.

Opomena izdana od c. kr. ministarstva unutarnjih posloja u januaru 1915. Naš neprijatelj hoće da nas gladom slome. Ta se namjera jako razabire iz mnogobrojnih izvaja neprijateljskego inostranstva. Sio im nije uspelo s milijunima njihovih vojaka, hoće ta postignu tako, da nam zapriječe dovoz žiteta i da naš narod dovedu u opasnost glada. No ni ta osnova ne će uspjeti, ako svaki od nas shvati kao najstrožu dužnost i pravilo života, da ekonomski postupi sa žitcom, što ga imamo. Svaki pojedinac je zvan, da sudjeluje kod osiguranja hrane narodu u ovo ratno doba, a svaki pojedinac i može sudjelovati, ako svoj način života udeši pevama zakljucima općega dobra. Naše stranko promisli, da obruci imaju čovjeka da misli i hrane, a ne da služi utitku i rasipnosti. Nemojte dakle biti neumjereni u jelu i piću, nemojte strastitih zgoda stiviti gobzane i pijantima. No ne smije se čovjek dat zavesti ni u oprečnu pogrešku, da od brige nakupje nepotrebničkih zalaha hrane. Time bi samo ubi i dragana porcija cijene. Sio, a ovdie čao, koji se već nabavili takvih zalaha, sio opominjimo i upozorujemo, da se žitce, osobito brašno, kad se čava na

nezgodnim mjestima, pokvari te se ne može upotrijebiti za hranu ljudima. Ne mogu se za sve prilike određiti jednaka načela za hranu naroda u ratno doba. Zato će se dati samo neki savjeti, na koje je od prijekle potrebe obazirati se u interesu gojedinaca i zajednice.

Meso.

Obilje mesa se kod hrane veoma često prejecnuje. Nije potrebno, da se svaki dan ili više puta na dan jede mesa. Kod mnogih obroka, osobito kod večere, može se meso nadomjestiti drugim hranivim jelima, koja zasićuju (mljekom, sirom, jelima od mljeka i brašna). Nije ekonomski klasi mlade životinje. Teletina je također manje hraniva. I sam narod zna, da teleća meso nije kreпка hrana. Govedinu i svinjetinu potpuno nadomješćuju ovčetina (ovunjsko meso) i škopčevina, a isto tako divljač i riba. Ostanci i otpaci mesa mogu se u kućanstvu upotrijebiti kod priredjivanja mnogih jela (juhe, umake, jela od mesa i brašna itd.).

Mlijeko, sir.

Mlijeko i sir su najvažniji i razmjerno najjeftinija hrana, u kojoj ima bjelancevine, te mogu uz znatno manji trošak biti dobra zamjena mesu i jajima. Mlijeko i sir, osobito jeftinije mlijeko, s kojega je skibuto vrnhoje, zatim stepke i kiselo mlijeko, sirutku, sir bez vrnhoje trebalo bi obilnije upotrebljavati i same za sebe i za priredjivanje jela.

Mast.

Trošenje masti može se veoma često bez štete ograničiti. U kućanstvu, osobito kod kuanje jela, valja štediti mast, koja je razmjerno skupa, a što se liče hranivosti, lako se daje nadomjestiti. Najbolja zamjena za mast je šećer; mjesto da se na kruh maže mast (maslac), može se uz kruh uzeti česlo voća, pekmezu, marmelade, meda itd.

Brašno, kruh (hljeb).

Propisima vlasti već je naredjeno, da se kod priredjivanja kruha, eđa se štete zalibe krušnoga žita (pšenice i raži) brašno ima miješati s drugim vratima (n. pr. s brašnom ječmenom i kukuruznim, s proizvodima od krumpira). Neka nikome ne smeta mala promjena teka. U kućanstvu neka se ne upotrebljava nemiješano pšenično i rašeno brašno. Predsuda protiv crnoga brašna je neosnovana, jer je hranivo i dobro prija. Osobito treba ekonomski postupati s kruhom; neka se ne nerće kruha više, nego što treba za jelo. I ostanci kruha i zametke mogu se upotrijebiti za priredjivanje jela, koja su hraniva i zasakuju (juhe s kruhom, valjanci, kavtura i povarak od zametaka itd.). Nemojte radi ugodnoga teka jesti samo svježi kruh; stari kruh nije manje hraniv. Ječam i zob, pristo i rišina žitnica (grja) mogu se upotrijebiti za mnogo jela od mljeka i brašna, mogu dakle nadomjestiti običajnu hranu. Isto vrijedi osobito za kukuruznu krepku, koja je za priredjivanje polente bolja od kukuruznoga brašna. Ječmena kupa, zobova krupa i zobovi i ganci, kata, svakovrasne juhe od brašna i mlijeka mogu dati hranivo jelo.

Rešiva.

Takodjer svidio (grah, leća, grah) zaslužuje, da se osobito uzme u obzir, jer se može upotrijebiti za priredjivanje jela, koja su hraniva i zasakuju. Krumpir. Krumpiri su hranivi i mogu se na mnogo načina upotrijebiti, pa zato su oni dobra i jeftina zamjena za mnogi drugi vrst. Da se s krumpirima ekonomski postupi, treba ih najprije skuhati i tek onda ogledati (tače gube mnogo hranivosti).

Pečurke.

Povrće je osobito važno radi toga, što njime hrana postaje raznovidnija i tečnija, što lako zaslijeđuje i što se njim šteti drugi živež.

Tko ima neobrađenog zemljišta ili n. pr. vrt za ureš, neka nasadi ranih krumpira, povrća, sjajate itd. Tako će moći za svoje kućanstvo, a često i za druge dobiti vrijednih stvari za pojedine obroke.

Šećer, voće.

Krivo je, što se šećer često smatra samo predmetom za užitek, jer je on zbilja izvanredno važna hrana i zato bi ga trebalo što obilnije upotrebljavati. Kako je već spomenuto, može šećer u hrani nadomjestiti mast; obilnijom upotrebom šećera — osobito kad ga ima dosta u zalih — mogla bi se odvratiiti nestašica i skupoca masti.

U istom smislu se također preporučuju slatka jela, voće u svakom obliku, osobito ukuhano voće i marmelade, zatim med. Bjit će dobro, da se voće za vremena očuva od kvarenja i primjereno upotriebi (osušiti, okuhati).

Piće.

Voda najbolje gasi žeđu; mlijeko je najhranivije piće.

Novcima, što se često preko mjere troše za žestoka pića, može se nabaviti potrebne hrane. Sirovine, što trebaju za preredjivanje žestokih pića (žito, krumpir, voće itd.), mogu se pametnije upotrijebiti kao hrana.

Također kava i čaj posljaju hranivima. tek kad im se doda šećera i mlijeka. Mjesto tih stvari za uživanje, što se uvoze preko mora te ih po tom ima samo u ograničenim količinama, neka se radije uzme mlijeko ili hranive juhe od mlijeka, juhe od brašna, krupa itd.

Za djecu su žestoka pića svakako škodljiva, a kava ili čaj su — da najmanje rećemo — suvišni.

U opće valja paziti, da se ne huha više, nego što se obično pojedje, i ne valja zaboraviti, da se također ostanci i otpaci opet mogu upotrijebiti. Kuhinjski su otpaci često dobri za krmu marvi.

Kad se tečno priredjuje mješovitna hrana, kad se razbarito mijenja jelo i po mogućnosti nastoji, da hrana ne bude jednolična, ići će i najjednostavnija jela u tek.

Kod priredjivanja jela važno je, da se gorivo valjano upotrebljava.

U današnje doba je u opće od velike važnosti, da se štedljivo upotrebljava gorivo, a osobito uglj.

Zato se ordje daju još neki naputci za valjanu uporabu uglja kod kuhanja i loženja.

U našim pećima i ognojstima ponajviše se shilja okorirati samo desetim, često da peče samo dvadesetim dijelom topline, što bi se mogla dobiti od uglja i drva.

Zasto? Jer se ne loži, kako treba.

Neka napjela na valjano loženje:

Kod kuhinjskih i ložarskih peći neka se ne metne na jednako premnog uglja. Što je tanji stož, koji gori, to više koristi i ma od goriva.

Pri početku loženja moraju biti vratasce za loženje (gornja vratasca) zatvorena, a vratasca za pepeo (ispod rešetke) otvorena.

Čim stane uglj uredno gorjeti, mogu se gornja vratasca djelomično otvoriti, da ih laka vatra ne ošteti. Donja vratasca valja pritisnuti, tako da ostan: zasvim mali otvor.

Ako ima u peći samo još travice, koja više ne gori, treba zatvoriti jedna i druga vratasca, da se promeha plina razumje, da se tako peć čestito razgrije. Budući da vratasca peći nijesu nikada sasvim hermetički zatvorena, a čim zatvorenih vratasca ponajviše dovodi drva za gorenje. No donja vratasca neka ne budu nikako jače nego po prvi otvor.

Kod željeznih peći neka se vratasca za loženje otvore, samo kad se meće u peć materijala za gorenje. Dolaznje zraka potrebitoga za gorenje ima se uprediti ili nadešvići otvor vratasca za pepeo ili primjerenom namjestiviti vijak za zatvaranje, što ima na tim vratima.

Sugrađani i domaćice!

Na Vas sve upravljén je ovaj proglas, da ispunite svoju dužnost zajednici, a po tom i dužnost spram samih sebe.

Ne valja da živimo bezbrizno od dana do dana, nego svakko neka poradi za opće dobro. Nitko neka ne misli, da sam ne može ništa doprinijeti. Kap po kap duhe kamen!

Vaši oci, braća i muzevi su na vojni. Žrtvuju svoju krv za našu pobjedu. Prinesite i Vi žrtvu za domovinu, za koju naši junaci vojnici svaki dan prinosie tolike žrtve.

Neka svakto nastoji, da se štede naše zalihe živeža, i neka nastoji pokazati se dostojnim velikoga vremena.

Razne vijesti.

Novi Namjestnik u Trstu.

Novolimenovani namjestnik za austro-ilirsko Primorje barun Fries-Skene nastupio je 15. t. mj. svoju službu, kojom prilikom predstavilo mu se činovništvo, u ime kojeg pozdravio je novog namjestnika podpredsjednik namjestništva graf Altema.

Besplatno ciepljenje kozica.

Kotarska bolesnička blagajna u Puli objavljuje: Da se izbjegne pogibelji, na žalost jako opširnoj usljed mnogobrojnih okolnosti, te se u gradu i okolici pojavi i razliiti pošast od kozica, sporazumno sa zdravstvenim oblastima podpisana je određena u svojoj liečničkoj postaji, olica Giosuè Carducci br. 16, ustanoviti dnevno besplatno ciepljenje kozica ne samo za članove blagajne i njihove obitelji nego i za ostalo građansko pučanstvo grada i okolice.

Ciepljenje počimlje ponedjeljak 16. t. mj. svaki dan od 12-30 do 1 a po p., u nedjelje od 11-30 do 12 s. o podne u liečničkoj postaji blagajne, liečnik dr. Leonida Novak.

Kojima je stalo do vjastitog zdravlja i svojih bliznjih, neka se posluše ovim uspješnim sredstvom da sebe očuvaju od okuženja kozica, te dadu ciepliti sebe i svoju obitelj, žene i djecu! Oni koji su bili ciepljeni makar od mala, neka se dadu opet ciepliti!

Svakoj sa uspjehom ciepljenoj osobi izvit će se badaava odnozna svjedocba.

Raspriava protf dru. Červaru.

Javili smo, da ćemo donieti ispad raspriave proti dru. Červaru, koja se je imala održati v Trstu prošlog četvrtka, ali raspriava je bila odgođjena, jer je državni odvjetnik zapitao delegacije suda.

Ne bacajte ostrlike sukna.

Gospodje Crvenog Križa umoljavaju obćinstvo u Puli da potajaju u pišaruu društva (Sv. Polikarpo 204) svaku vrst ostrlika od sukna, barbuta, svilie ili vuno i makar i u malom obliku. Tio ostrlice uporsoriti društvo, pak će isto takve stvari poslati uzeti u kuuu.

Ratni spomen-priljesecf.

Kod mjestne podružice Crvenog Križa (Sv. Polikarpo 204) protstavaju se umjetni spomen-priljeseci izdeljeni i poudeljeni iz pukiog patriotizma od šipara Henrika Kautscha, korani iz razlikih neprijateljstvih projektila i drugih bovinskih trofeja iz rata. Isti se mogu uperbiti kao priljesek za rat, na taocu ili kao kolajne.

Ciena u kovini je dvie krune a u srebru šest kruna. Iznos od toga ide u pomoćne svrhe.

Pridrzanje najstarijih pučkih ustaša u službi.

Na razne upite c. kr. ministerstvo za zemaljsku obranu je određilo, da pučki ustase (rodj. 1872.), koji bi bili u srednjim prilikama već istupili iz pučko-ustaške dužnosti, imaju do konca rata ostati pučki ustase, i to ne parež na to, da su najmlađaja godišta (1896.) odmah na početku mobilizacije stupila u pučko ustašku dužnost.

Paketi za bojne pošto.

Pakete je dozvoljeno siljati za sada na ove bojne pošto (Feldpost): br. 11, 89 i 61.

Da ne odgovaromo posebice svakomu na upite za koje bojne pošto mogu se siljati paketi, to ćemo od sada donasati u svakom broju odnosni broj bojne pošto.

Prebiranje cigareta u trafikama zabranjeno.

Ministarstvo financija je naredbom od 30. jenara t. g. određilo, da trafikanti dok se ne povrate normalne prilike, nesmjiju više kupcima dozvoliti, da sami izbiru cigarete ili cigare u škatulama ili zamotima nego moraju kupcima sami izručiti zatražene stvari. Zabranjeno je također da kupci prilikom iskušuju cigare ili cigarete; što je tko jednom uzao u ruku, mora to bezuvjetno kupiti. Sreću tomu će se pok izbjeci time, da trafikanti ne drže na stołu ni cigare ni cigareta, jer tako neće moći kupci sami do njih.

Glagoljica u papinim naredbama

Za sadanjega je Pape Benedikta XV. bilo već nekoliko puta javljeno, da je službeni list „Acta apostolicae sedis“ izdao i neke naredbe u kojem od modernih jezika, na koji su bile prevedene s latinskoga originala. Interesantno je i po nas crakako u velikoj utješno, da je zadnja Papina naredba, kojom je proglašen svijetu molitveni dan za mir, bila u službenom listu održana među drugim jezicima štampana i jezikom starih hrvatakim, glagoljskim pismenima. Osim u tom jeziku bila je naredba štampana u talijanskom, francuzkom, englezkom, njemačkom, španjoličkom, ruskom i poljskom jeziku.

Željezni prsteni „Srebrnog Križa“ i počasni znakovi „Crvenog Križa“.

U odvjetnoj pisarni Crvenog Križa, Sv. Polikarpo br. 204, mogu se i nadalje dobiti dnevno od 9—12 pr. podne i u radnim danima također od 2—5 po podne izvorni prsteni Srebrnog Križa s nadpisom: „Zato dadob za željezo 1914. A. S. K.“ u zamjenu dragocjenosti ili iznimno uz gotovinu od najmanje pet kruna.

Istotako mogu se tako u naznačeno stavbu dobiti formulari molba za podieljenje počasnog znaka 2. razr. kao i srebrni i mjedene kolajne Crvenog Križa. Za podieljenje počasnog znaka 2. razreda ima se platiti iznos od 1000 K na jedan put ili 50 K godišnje, za srebrnu počasnu kolajnu 300 K na jedanput ili u tri jednaka godišnja obroka, a za mjedene počasne kolajne 100 K najjedanput ili 5 K godišnje. Posrb toga ima se za počasni znak platiti za jedanput prisudba za podieljenje 100 K, za srebrnu počasnu kolajnu 30 K, a za mjedenu počasnu kolajnu 10 K nakon obovjetelja.

Prinosi za Družbu.

Kavateljstvo Drašbe sv. Ćirila i Metodaa za Litru a Opaljilj prinosi je u

drugoj polovici siječnja t. g. sljedeece prinosi: G. Dr. Barac pl. Repeňak, Opalija K 20. G. Dr. K. Janjević, Volosko o novoj godini K 20. Gdja. Sordat Moščenička Dragica K 5. G. Vladoje Lončarek, Topusko kao član prinosnik za 1915. K 3. G. Don Mihò Tomasović, Kutieće šalje K 50, a đarovasce Don Mate Luteka K 22 putem družbine podružnice u Kuličima, Don Jure Marosić, Kostasne K 3, Don Stipe Kasteletan, Gata K 3, Don Dujo Krušićević, Blato K 2, Don Miho Tomasović K 2, ostali članovi K 16. Općina Selca K 100, za god. 1915. G. Dr. Drag. Mašek, Zagreb K 100, svoj godišnji prinos. Hrvatska Krana, Zadar K 100. Podružnica Hrv. Narodne Straže, Koprivnica K 3000. G. Nikola pl. Kočec lekarnik, Našice K 100 godišnji prinos. Pod stolom K 2. G. Alfred Scheyer, Opalija K 1. G. Dr. Ante i Ignat Katalinić Zadar K 20 u spomen blagopokojnog g. Stanka Cugalčića, G. Franco Cek, Trst K 10. Posujilnica, Lanšiče K 100 kao dar. Družbina Podružnica, Tiješno K 500. Općina Kastina K 15. Općina, Rasija K 270. Općina, Žrnj K 5. Mjenujaćnica Hrvatske Ekspanovne Banke, Zagreb K 40, dar češko hrvatskog društva za južnoo rališa. G. Ivan Gojtan, Gospić K 10 svoj mjesečni prinos. G. Ljudevit Poljak odvjetnik, Zupanja K 20 skupljenih između prijatelja. G. Don Peter Rudan Jelsa u ime Podružnice Družbine u Jelsi K 25-60. Živilil darovatelji! Naprijed za „Dražbu“ u ovim teškim danima!

Preko naše uprave darovale Družbi: Gosp. Drag. De Prato učitelj u Kanfanaru šalje K 5, koje je poklonio g. Vjekoslav Bratož učivši žalostno stanje naše „Dražbe“, umjesto pokladnih zabava. Gosp. don Franjo Livić župnik u Frišanu šalje K 6-36, što su skupila skolaka djeca za zadržanje poš. učitelja Josipu Butkoviću. Dar dječjem zabavištu u Baški.

Gdja. Danta ud. Sorić darovala je dječjem zabavištu ordje 10 K, da počasti uspomenu smrti svoga blagopokojnoga sina Marka c. kr. natporučnika, koji je u bojnome gđuju ispušio svoju plimetu u dušu.

Najdraždnije zahvaljuje uprava dječjeg zabavišta.

Poul. br. U 745:14/3.

U ime Njegova Velikanstva osra!

C. k. kotarski sud u Buzetu po tatbi funkcioara državnoga odvjetništva kao tužitelja protiv Mata Pavličić radi § 114 Z. 16/1. 1896 l. d. z. iz god. 1897 br. 89 u priužu funkcionara državnoga odvjetništva Bigatta kao tužitelja optuženika koji se nalazi na slobodi nakon gijave razpuste dnosu prevjedne a za nezav. prijedloga uđnjemoga od tužitelja, da se uporabi zakon i prijedloga privatnoga učenika

presudno je:

Mate Pavličić pok. Andrije i pok. Matije rodj. Bročić iz Roča, 50 godina star, kat vjere, ođenjen sa 4 milj. djeca od 2-14 god., trgovac, pomen. bez imanja, več kaznenj radu uljaka.

što je drugom polovinom oktobra 1914 u Roča poslan u Pulu nekoliko litara mlijeka koje je bilo namoljeno, te da je time svopom osamaoštuku stavio u pravici kao hranu predmete stran koje su bile namoljene, dalje prekršajno predočena u § 17 Z. 16/1. 1896 l. d. z. u god. 1897, br. 89

te bica kaznojen

u iznosu od 50 K na 20 K gube, primjenjivo u slučaju neupitnosti u tri dana zatvora te na platid troškova postupka izvršenoga kazne.

Mjesečno proglašuje se u iznosu § 20 litoga kaznena zapovjednika te je optuženik protiv koje ditan da u iznosu § 21 Z. 16/1. 1896. objavljuje premoča u „Nasik Sluga“.

Omissio

Janj. 201 1915.

Carib, v. r. M govore n. r.

Dvije pjesme
u spomen mobilizacije istarskog narodnog
ustanka godine 1914.

Pod tim naslovom izašle su u knjižnici
dvije pjesme, u kojima se vrlo lijepo puč-
kim stihovima opisuju polazak istarskih
pučkih ustasa u Pazin, zivovanje tamo i
polazak u Pulu.

Te pjesme je u stihove složio Miho
Čakon, pučki ustasa sada a inače posjed-
nik poljodjelac i občinski glavar u Stinja-
nu kraj Pule.

Knjižica stoji 30 šilira a prodaje se u
tiskari Laginja i dr. u Puli. — Pjesmice
su zgodne i za pjevanje te se same od
sebe preporučuju.

**Sjetite se družbe Sv. Cirila
i Metoda za Istru!**

Sirite „Našu Slogu“.

Himna

Družbe sv. Cirila i Metoda prodaje se u
korist Družbe tiskara Laginja i dr. u Puli.

PEČATE

iz GUME izrađuju
tiskara

Laginja i dr.

Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

**Kupujte
„JORGOVAN“
Koledar!**

o o JEFTINO I BRZO. o o

OEDULJICE

sv. ispovjed i pričest

izrađuju

NARODNA TISKARA

LAGINJA i dr. — PULA

VIA GIULIA 1.

o o JEFTINO I BRZO. o o

Sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda

■ SVOJ K SVOMU I ■

**TISKARA I KNJIGOVEŽNICA
LAGINJA i DR.**

■ ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1. ■

preporuča se za
tiskarske, knjigevežne
i galanterijske radnje.
Solidna izradba počata iz gume.

Imate u zalih

Štampe i knjige za p. n. obične, crkve,
škole i odgojne, posvećene i naučne
društva, trgovačke knjige, pisane za
škole, teza i ovo pisane i rječnike
i potražbice.

Pozor! Pozor!

Veliko skladište i zalih

šivaćih strojeva

za krojače, postolare

Singer šivaći stroj

za obrt i domaću porabu

K 76.—

sa 5 godišnjim jamstvom!

„Dvokolice

Premier Es-ko; Helios, dvo-

kolice, Courir stoji K 150.—. Cienikse;

pošilja franko.

Preporuča se: Svoji k svojim

Jos. Dekleva i sin

Gorles, via Mantelpto 1.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sasona 14.

**Predaja svježeg kruha
tri puta na dan.**

Direktan poslužba u dom i u javne
lokalne.

Predaja svakovrstnog brašna iz
najboljeg mlina / svne cijeni.
Poslužba u... toba.

**Motor na
plin 3 HP.**

prodaje se odmah.

Tiskara Laginja i dr. u Puli.

SLAVENIMA PULE I OKOLICE

preporuča

svoje bogato i solidno

SKLADIŠTE

POKUĆIVA

Filip Barbalic - Pula

Via Slesano Br. 12. i Via Dinn Br. 2

I razna moderna roba za muškarci i žen-
ska odjela razna izja ex najviše odjelo

Jugoslavenska trgovina
P. Starmacki u Galja (Stajerska)
br. 314

Pišite po glavni sjnik o više od tisuću
stvari, koji se svakomu pošlje besplatno. Za
naručbe iz Srbije, Bugarske, Njemačke i
Amerike treba novac poslati unaprijed.

Ustanovljena 1901.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrirana zadruga sa ograničeno jamstvo

Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i
uz mjesečnu otplatu te prima uložke,
koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1901.